

25N, Dia Internacional per l'eliminació de la violència envers les dones

En el marc del **25N**, Dia Internacional per l'eliminació de la violència envers les dones, **SICAR cat i la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat organitzen una trobada amb la premsa per parlar de les persecucions i vulneracions de drets per raons de gènere** que pateixen les dones i nenes refugiades i migrades, l'augment de la vulnerabilitat d'elles en el context de la COVID, com podria impactar l'aprovació del Pacte de migracions i asil per la UE en la vida de les dones i nenes que migren o la gestió actual de les fronteres, entre d'altres.

Sovint, la situació de vulnerabilitat de les dones en països d'origen es basen en la discriminació i persecució que pateixen pel sol fet de ser dones. És en el procés de fugida d'aquestes situacions que són captades i traficades. Per aquest motiu, el TEH i l'asil estan íntimament relacionades.

Ambdues entitats fan valoracions de diversos temes, entre els quals es troben:

1- Vulneracions per temes de gènere: formes de violències

Segons el Conveni Istanbul, la "violència contra les dones" s'ha d'entendre com una violació de drets humans i una forma de discriminació contra les dones (pel sol fet de ser-ho) i una forma de discriminació contra les dones. Designarà els actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica.

- **Violència física:** comprèn qualsevol acte o omisió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omisió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.
- **Violència sexual i abusos sexuals:** comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions Llei 5/2008 35 sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.
- **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

Aquests tipus de violències poden donar-se en diferents àmbits:

- **Àmbit de la parella**
- **Àmbit familiar**
- **Àmbit laboral**
- **Àmbit social o comunitari (on entra el TEH, la MGF...)**

Podríem parlar d'una **violència institucional o estructural com la causa de les violències contra les dones, basades en un sistema patriarcal** que discrimina a les dones pel sol fet de ser-ho i que genera situacions de vulnerabilitat.

Dones i nenes refugiades:

Són moltes les dones i nenes refugiades que pateixen persecució en els seus països d'origen pel sol fet de ser-ho. De fet, cada vegada es registren més sol·licituds d'asil a Espanya per motius de gènere, i també es concedeix més la protecció internacional d'acord amb aquesta causa. Si bé el Ministeri de l'Interior no facilita dades disgregades per motius de sol·licitud d'asil a Espanya ni tampoc els de les

resoltes favorablement (tot i que aquesta és una petició reiterada per part de moltes organitzacions i entitats d'ajuda a refugiats), els entitats sabem que s'han incrementat des de l'any 2009, quan la Llei d'Asil va recollir de la persecució per motius de gènere i orientació sexual. El 2009, la Llei d'Asil cita expressament als agents no estatals (comunitat, família) entre els anomenats agents de persecució o causants de danys greus. Aquest pas és molt rellevant per a les que pateixen persecució en l'àmbit privat.

Parlem de **persecució per motius de gènere** quan aquestes violacions de drets humans tenen relació amb el paper que se li assigna a una persona a causa de la seva identitat de gènere (dona, home, TRANS, o altres) o causa de les seves preferències sexuals. En aquest cas, només parlem de dones, atès que es tracta del 25N. **En concret i en relació amb les dones i nenes, aquesta forma de persecució es pot manifestar mitjançant:**

Obligació d'acatar valors, normes, costums violentes o patir discriminació greu pel simple fet de ser dona: Per exemple, en el cas d'aquelles persones que són perseguides per no acomplir la funció que els assignen les normes religioses o codis socials: restricció a l'educació, a l'ocupació, codis de vestimenta, en alguns països del món.

Crims relacionats amb el dot: El dot és el conjunt de béns i / o drets que la dona aporta al matrimoni per aixecar les càrregues comunes. En determinats països, si es considera que el dot no és adequada, el marit o la família d'aquest poden arribar a matar la dona.

Mutilació genital femenina: Consisteix en l'extirpació total o parcial dels genitals externs de les nenes.

Crims d'honor: En alguns països la violació suposa una deshonra. Si una dona és violada, pot ser assassinada per evitar la deshonra. Igualment succeeix amb les relacions extramatrimonials, fins i tot quan es tracti d'una violació. Les dones poden ser assassinades pel pare, els germans, el marit o per lapidació pública.

Matrimonis forçosos: Dones i nenes són obligades a contraure matrimoni contra la seva voluntat. La majoria de casos, el matrimoni és fruit de negociacions dels pares amb fins econòmics propis o per millorar l'estatus de la seva filla. La dona o nena acaba convertint-se en l'esclava del marit i qualsevol oposició a la situació comporta violència física, sexual o fins i tot la mort.

Violació: Qualsevol acte, intent o amenaça de naturalesa sexual de la qual es derivi o pugui derivar un dany físic, psicològic o emocional. La violació és una forma de tortura, tracte cruel, inhumà i degradant. Les víctimes normalment són dones i nenes i pot donar-se en el si de la família, de la comunitat, en situacions de conflicte armat, etc. La majoria de vegades les violacions no es denuncien per no patir estigmes o càstigs més greus.

Obligació de realitzar avortaments selectius en funció del sexe, infanticidi i falta d'atenció sanitària: Fa referència a l'esterilització o avortaments forçats a conseqüència de determinades lleis, costums o polítiques que responen a qüestions demogràfiques. També parlem de l'embaràs forçat o l'infanticidi.

Víctimes d'explotació sexual i laboral: Forma d'esclavitud i una de les formes més cruels de la violència de gènere. Segons dades de l'OIT, afecta dos milions i mig de persones a l'any, especialment a dones i nenes.

Algunes dades:

- Una de cada tres dones migrades l'han colpejat, forçat a tenir relacions sexuals o ha sofert abusos en altres formes.
- Més de la meitat dels assassinats de dones han estat comesos per la seva parella.
- Més de 90 milions de dones han patit MGF (mutilació genital femenina).

- 60 milions de nenes haurien nascut a l'Àsia si no haguessin practicat avortaments selectius.
- La violació massiva de les dones s'ha utilitzat històricament com a arma de guerra. Exemples: RDC, Rwanda, Bòsnia.
- Sol·licitants de protecció internacional el 2019: 45% dones (segons dades del Ministeri de l'Interior).
- Concessions (a usuàries de la CCAR-CEAR): Rússia, Hondures, El Salvador, Marroc, Perú (en casos molt greus).

No hi ha dades de percentatge de concessió d'estatut per raons de gènere.

2- Situacions de vulnerabilitat que afecten dones i nenes

Parlar de situacions de vulnerabilitat és especialment important quan parlem de Tràfic d'Éssers Humans, ja que, sovint, els traficants abusen de la situació de vulnerabilitat de les víctimes com a mitjà per a la captació i el sotmetiment¹.

Per aquest motiu, el TEH és un delictes que afecta principalment, en gran mesura a dones i nenes arreu del món. Sobretot pel que fa a determinades finalitats d'explotació com l'explotació sexual per a la prostitució o la pornografia, el matrimoni forçat o TEH amb finalitat de treball forçat en l'àmbit de la llar i de les cures o altres altament feminitzats.

Existeixen diferents tipus de situacions de vulnerabilitat:

- **Vulnerabilitat personal** (p. ex. discapacitat)
- **Vulnerabilitat geogràfica** (p.ex. persona en situació administrativa irregular)
- **Vulnerabilitat circumstancial** (p.ex. dificultats econòmiques, atur)

A la vegada, aquestes poden ser:

- **Vulnerabilitat pre-existent** (que pot existir prèviament a la situació de TEH) com p.ex. discapacitat, edat, gènere, embaràs, cultura, idioma, creences, situació familiar, situació administrativa...)
- **Vulnerabilitat sobrevinguda** que pot crear el traficant mitjançant l'aïllament social, cultural o lingüístic, situació administrativa, dependència provocada per addiccions, un vincle emocional, recórrer a rituals o pràctiques culturals o religioses... per tal de sotmetre la víctima i no deixar-li cap altra alternativa real ni llibertat per decidir).

Tots aquests factors contribueixen a generar una situació de vulnerabilitat, de major desavantatge, desigualtat, discriminació i vulnerabilitat, en funció dels contextos.

La pobresa, la discriminació i la falta d'oportunitats de les dones arreu del món com violència estructural i causa de vulnerabilitat social aprofitada pels traficants per a la captació i sotmetiment.

---

¹ En el artículo 3 a) del Protocolo contra la trata de personas se afirma que por "trata de personas" se entenderá la captación, el transporte, el traslado, la acogida o la recepción de personas, recurriendo a la amenaza o al uso de la fuerza u otras formas de coacción, al rapto, al fraude, al engaño, al abuso de poder o de una situación de vulnerabilidad o a la concesión o recepción de pagos o beneficios para obtener el consentimiento de una persona que tenga autoridad sobre otra, con fines de explotación. Esa explotación incluirá, como mínimo, la explotación de la prostitución ajena u otras formas de explotación sexual, los trabajos o servicios forzados, la esclavitud o las prácticas análogas a la esclavitud, la servidumbre o la extracción de órganos.

La vulnerabilitat social és una de les causes del TEH. La vulnerabilitat obeeix a factors econòmics i socials com la pobresa, la discriminació per gènere, els conflictes armats, la violència en l'àmbit de la parella o la família, circumstàncies personals com l'edat, condicions sanitàries o la discapacitat.

El mateix CEDAW, en la seva Recomanació general núm. 38 (2020) sobre el tràfic de dones i nenes en el context de la migració global diu: *“El tràfic de dones i nenes té les seves arrels en la discriminació per sexe i per gènere, la desigualtat estructural per gènere i la feminització de la pobresa. De manera significativa, les dones i les nenes més vulnerables a ser tractades pertanyen a grups marginats que tenen una experiència de vida marcada per la privació de drets”².*

Com a recomanacions específiques esmenta, a més que *“L'assoliment complet dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) és fonamental per abordar els factors que augmenten els riscos del TEH, en particular: assolir la igualtat de gènere i empoderar les dones i les nenes; promoure la pau, la justícia i institucions fortes; reduir les desigualtats; acabar amb la pobresa en totes les seves formes; garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a dones i nenes; garantir una vida sana i promoure el benestar de les dones i les nenes de totes les edats; garantir la participació econòmica i el treball decent de les dones i les nenes; i promoure mesures de canvi climàtic en polítiques d'igualtat de gènere”.*

L'impacte de la COVID19 en dones i nenes:

Quin impacte ha tingut?

- Mesures restrictives ha tingut un impacte particularment negatiu en persones i grups en situació de desigualtat i marginació
- Pèrdua de llocs de feina i manca de cobertura de necessitats bàsiques
- Persones amb treball precari i baixos ingressos s'enfronten a major exposició a la infecció per condicions precàries i/o condicions de vida insegures
- Persones immigrants irregulars amb menor accés a ajudes i protecció
- Major invisibilitat i aïllament
- Traficants s'han adaptat a la situació per continuar explotant
- Increment de situacions de violència física i psicològica per manca d'ingressos
- Dificultat per demanar ajuda
- Dificultat en la detecció - identificació
- Reducció o transformació de serveis/limitació de places d'acollida
- Impacte negatiu en el benestar psicològic
- Dificultat en trasllats
- Dificultat per accedir al sistema judicial

Quin impacte tindrà?

- Crisi sanitària-econòmica i social: augment del treball precari, descens dels ingressos i augment de la pobresa, problemes amb l'accés a l'habitatge, debilitament de les xarxes de suport.
- Augmentarà la situació de vulnerabilitat de moltes dones que arran de la crisi econòmica a l'Estat espanyol es quedaran sense feina i es veuran amb la necessitat urgent de generar ingressos per tal de mantenir fills/es i familiars. Afectarà les dones més desfavorides, principalment migrades però no exclusivament que es troben en territori espanyol. Això derivarà en una possible tendència d'augment del TEH intern a nivell d'Espanya o Europa.

² https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW/C/GC/38&Lang=en

- Risc que supervivents en situacions de recuperació poden ser retraficades.
- Noves finalitats de TEH: El context de crisi econòmica per una banda derivarà en situacions de precarietat econòmica i laboral que, en les situacions més extremes derivaran en treball forçós i TEH amb finalitat de treball o serveis forçats o criminalitat forçada.
- Ús de noves tecnologies per a la captació i explotació: les bandes criminals estan adaptant el seu *modus operandi* a la nova situació derivada del COVID (tancament de fronteres, restriccions de mobilitat i de contacte social, etc) de manera que ja estan fent servir noves tecnologies per a la captació a través de xarxes socials per a l'explotació de les víctimes per a la prostitució i la pornografia.

III Informe de la Comissió Europea

El 3er Informe de la Comissió Europea ja apunta alguns dels punts que hem mencionat, entre d'altres³:

- *Els delinqüents han aprofitat les oportunitats durant la pandèmia Covid-19 per generar beneficis importants i intensificar les activitats delictives. Han canviat els seus mètodes operatius i anuncien cada vegada més víctimes a Internet o les exploten en instal·lacions privades. Tot i que l'impacte total de la pandèmia encara no es pot mesurar, és evident que la crisi ha donat lloc a desafiaments extraordinaris, que afecten desproporcionadament els més vulnerables, agreujant la vulnerabilitat de les persones al TEH, incloses les de dones i nens. Les organitzacions de la societat civil, les organitzacions internacionals i les agències de la UE han expressat la seva preocupació pels retards en la identificació de les víctimes, cosa que dificulta el seu accés a la justícia, assistència i suport.*
- *Altres formes d'explotació van representar el 18% de les víctimes. Això incloïa principalment casos de tràfic per a la **mendicitat forçada**, de **delictes forçats** i també tràfic per a la **venda de nadons**, per a **l'eliminació d'òrgans**, per a **l'adopció il·legal**, que s'explotava econòmicament el tràfic de ciutadans de la UE mitjançant frauds i el tràfic d'éssers humans mitjançant gestació subrogada.*

3- Quin potser l'impacte del Pacte europeu de migració i asil en les dones i nenes migrants?

El passat 23 de setembre, la Comissió Europea va presentar la seva proposta de Nou Pacte de Migració i Asil de la UE, el primer pas per desenvolupar una política comuna europea després de cinc anys en què els Estats membres han demostrat la seva incapacitat i la seva falta de voluntat per donar resposta als creixents fluxos migratoris des d'una perspectiva dels drets humans.

Hi havia moltes expectatives posades en el nou document que havien de traslladar les autoritats europees als 27 Estats membre (que encara han de ratificar-lo). No obstant això, l'esperada proposta suposa una **nova decepció i una altra oportunitat perduda per establir criteris de solidaritat i responsabilitat compartida, al posar el focus principalment en mesures per facilitar el retorn i l'externalització de fronteres**, deixant en un segon pla la protecció de les persones migrants i sol·licitants de protecció internacional.

Volem recordar que la UE té el deure de protegir les dones migrants i/o sol·licitants d'asil. Les dones tenen dret a sol·licitar asil per motius basats en el gènere i tots els Estats Membres de la UE els han de respectar, en consonància amb l'article 60 de la Convenció d'Istanbul (Gender based claims and non refoulement), la CEDAW (en les seves General recommendations 35 i 32) així com la directriu número 1

³ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/third_progress_report.pdf

de PI d'ACNUR. En el cas de l'Estat espanyol, aquest dret queda recollit en la llei espanyola d'Asil 12/2019 de 30 d'octubre.

També valorem que les devolucions que es contemplen en el Nou pacte entren amb contradicció amb l'article 61 de la Convenció d'Istanbul, en la qual s'estableix que les víctimes de violència de gènere no poden ser deportades o repatriades al seu país d'origen i que això es fa extensible a totes aquelles que hagin estat víctimes de tràfic, matrimoni forçat, violència basada en l'honor o mutilació genital femenina, entre d'altres.

Propostes que poden tenir impacte en el procés migratori de les dones:

1- Procediment accelerat en frontera. El pacte estableix que es farà un examen previ a l'entrada (screening) que inclou identificació, examen de salut, seguretat, empremtes dactilars i registre a la base de dades EURODAC.

Es pretén reforçar el control d'entrada i aplicar un criteri de nacionalitat per examinar ràpidament les sol·licituds d'asil de persones procedents de països amb baixes taxes de reconeixement (per sota el 25%), fet que considerem és discriminatori i contrari a l'essència del dret d'asil, que estableix que s'han d'estudiar les sol·licituds de manera individualitzada.

L'entrada en vigor del Pacte suposaria una **minva en les garanties, incompliments greus del principi de no devolució i un ús excessiu de la detenció**. Cada Estat té taxes de reconeixement diferents. Per exemple, l'Estat espanyol atorga protecció a la majoria de persones d'origen afganès, en canvi hi ha molts països de la UE que no. En qualsevol cas, no s'aplicaria a nens i nenes no acompanyades ni a famílies amb nens menors de 12 anys, i les situacions de vulnerabilitat es valorarien cas per cas.

Un procediment accelerat, fet en 12 setmanes, vulnera tots els drets fonamentals.

Persones que han patit persecució per motius de gènere que provenen de països amb una baixa taxa de reconeixement (per exemple Senegal, Gàmbia, Perú,...) s'els hi aplicaria aquest procediment accelerat en el qual el termini màxim s'estableix en dotze setmanes, fet que vulneraria els seus drets fonamentals.

Les possibles experiències traumàtiques viscudes, que no s'expliquen amb facilitat, i els factors culturals o religiosos com l'edat, nivell socioeducatiu intervenen com a factors importants. Així mateix, les persones perseguides per motius de gènere, comparteixen el denominador comú d'haver patit una violència intencionada com a mètode de càstig o control per un altre ésser humà, amb la consegüent ruptura en la confiança en els altres. Per aquest motiu, la majoria de vegades són necessàries diverses entrevistes per establir una certa confiança, el que és del tot impossible en un procediment accelerat. En algunes cultures, el fet d'haver estat víctima d'abusos sexuals és un estigma tan gran que moltes dones ho oculten per no ser rebutjades i marginades de per vida pels membres de la seva pròpia comunitat.

A vegades les dones no són del tot conscients que han patit violència de gènere i no ho expliquen en el moment de presentar les seves sol·licituds.

El Pacte continua incidint en acords amb tercers països on no es respecten els drets humans. Això provoca que es generi un coll d'ampolla a certs països, que acaben exercint de frontera invisible per a moltes persones amb necessitats de protecció internacional.

D'altra banda, **augmenta el risc del retorn de persones sol·licitants de protecció a països no segurs**. Ens trobem amb dones que fugen i busquen protecció per a qui la seva última esperança és el dret d'asil, quan tota la resta dels seus drets han estat violats. Aquesta protecció només la podran reclamar quan arribin a un país segur. Els tercers països es poden considerar segurs?

Dones que han transitat entre fronteres militaritzades, han sobreviscut al desert, al mar, als murs, a tràmits discriminatoris, un trajecte migratori que en el cas de les dones està profundament marcat per la violència física i sexual, principalment en llocs fronterers. Aconseguir-ho avui dia és guanyar-li un pols a tota una unió de països que han invertit quantitats vergonyoses de recursos humans, materials i militars a posar en pràctica una política demencial destinada a impedir que les persones puguin sortir dels seus països d'origen. I si surten, al fet que es quedin al trànsit i si arriben, al fet que siguin retornades.

La fugida de moltes dones està relacionada amb persecucions de gènere com la violència intrafamiliar, el matrimoni forçat, la mutilació genital femenina o amb contextos de guerra i violència generalitzada on els seus cossos són utilitzats com a camps de batalla. Altres busquen una vida millor i en el camí són captades per xarxes de tràfic amb fins d'explotació sexual. Els coneguts com a captadors, passadors, patrons o *connection man* són l'única alternativa davant la impossibilitat de viatjar soles.

El Dret Internacional prohibeix als Estats l'expulsió o devolució d'una persona al territori de qualsevol país en el qual la seva vida o la seva llibertat es trobin amenaçades, o en el qual puguin patir tortura, tractes inhumans o degradants o altres transgressions dels seus drets humans.

El Pacte reforça la política de no obrir vies legals i segures, sense visats humanitaris i sense opcions perquè les persones no s'hagin de jugar la vida i posar-se en mans de traficants. Al Pacte es fa menció a les vies legals i segures de manera general. Però, entenem que la redacció del text obre la porta a la possibilitat que aquest s'interpreti amb relació a la captació de mà d'obra qualificada, destinada només 'a la captació de talent'. Aquesta és una visió instrumentista.

Es parla del pla contra el tràfic de persones quan realment l'únic antídote per lluitar contra el tràfic és l'establiment de les vies legals i segures, que es podrien implementar sempre que hi hagués voluntat política.

4- La gestió de fronteres.

El novembre de 2020, el govern de Macron va anunciar l'augment de presència militar al pas de Le Perthus/ **Jonquera** amb l'objectiu d'incrementar els controls i acabar amb els moviments secundaris de persones migrades. França ha utilitzat els recents atacs terroristes per criminalitzar els fluxos migratoris intraeuropeus. En aquesta línia, diverses organitzacions constaten que les devolucions sumàries són una pràctica cada vegada més recurrent.

Tot i que des de 2015 França porta a terme aquests controls d'identificació de persones emparant-se en una clàusula sobre seguretat nacional a través de la qual podia establir-los, aquests han resultat ser un dels principals instruments per realitzar devolucions de persones migrants a Espanya. Aquestes devolucions s'han realitzat a través de procediments oficials, emmarcades en l'acord de 2002 entre ambdós països, però sobretot extraoficialment de forma il·legal.

A **Canàries**, frontera Sud Espanyola, l'increment d'arribades amb pastera ha col·lapsat la capacitat de recepció i les està exposant a una situació de vulneració dels seus drets fonamentals. Des de principi d'any, han arribat més de 16.000 persones, xifra que multiplica per deu el total d'arribades de tot l'any 2019. Tal com ha denunciat recentment Human Rights Watch, l'assistència lletrada és un dret fonamental al qual no han tingut accés la majoria de persones arribades a l'illa, s'han firmat ordres de devolució sense haver realitzat entrevistes i ni tan sols haver explicat la possibilitat de sol·licitar asil o

de ser reconegut com a possible víctima de tràfic. En aquest sentit, les persones migrants són retingudes al port més de 72 hores (el màxim legal permès) amb unes condicions d'amuntegament considerades com infrahumanes.

D'altra banda, per primera vegada des del mes de març, aquest mes de novembre es va executar un vol de deportació a **Mauritània**, en el qual es van retornar persones d'altres nacionalitats a un país que no era el seu, en el marc dels acords amb països de trànsit que s'estan realitzant per part de la UE i els Estats Membres.

Les greus actuacions policials de **Croàcia** a la frontera amb Bòsnia, les expulsions col·lectives i violentes d'Hongria i Sèrbia són una constant que no ha decrescut en els darrers anys i que han denunciat reiteradament organitzacions i sol·licitants d'asil.

Les devolucions il·legals a Turquia de migrants i sol·licitants d'asil executades per part de Grècia en aigües de l'Egeu, així com en la frontera terrestre, són una pràctica habitual que demostra que les polítiques de **gestió de fronteres de la UE i els Estats Membres s'allunyen de respectar els drets fonamentals de les persones migrants i sol·licitants d'asil, creant espais d'impunitat on el dret internacional no s'aplica.**

Contactes premsa:

contactar@adoratrius.cat

mariana.cantero@ccar-cear.org